



«Το περιβάλλον πόλος έλξης, όχι τα κοιτάσματα»

ΠΡΑΓΜΑΤΙ θα προκρηυχθεί διαγωνισμός για την εκμετάλλευση των υδρογοναθράκων και του φυσικού πλούτου της Ελλάδας, αλλά αυτή είναι η μία παράμετρος. Υπάρχει και μια δεύτερη που αφορά στον «άλλο» φυσικό πλούτο: στο περιβάλλον, την εκμετάλλευσή του και την ανάδειξή του. Αυτός είναι ένας πόλος, που οικονομικά θα μπορούσε να έχει άμεσα αποτελέσματα και που τον έχουμε εγκαταλείψει ως χώρα. Όντως η Ελλάδα είναι μια πετρελαιοπιθανή χώρα. Αλλά είναι λάθος να θεωρούμε ότι έχουμε άπειρα κοιτάσματα πετρελαίου ή φυσικού αερίου, τα οποία θα μπορούμε να εκμεταλλευτούμε. Οι πιθανότητες να υπάρχουν κοιτάσματα είναι υπαρκτές, αλλά σε περιορισμένο επίπεδο. Δεν συμμερίζομαι καθόλου την αισιοδοξία κάποιων, οι οποίοι λένε ότι η Ελλάδα είναι Μέση Ανατολή. Μπορεί να έχουμε κοιτάσματα περιορισμένης έκτασης, όπως αυτά του Πρίνου για παράδειγμα.



Έχουν επιβεβαιωθεί πολλά κοιτάσματα, όπως στην Επανομή Θεσ/νίκης (κοίτασμα φυσικού αερίου) ή στη Ζάκυνθο, αλλά αυτά επαρκούν για ένα χρονικό διάστημα. Π.χ. στην Επανομή επαρκούν μόνο για ένα χρόνο για τα Ελληνικά Πετρέλαια και έτσι είναι αντιοικονομική η εκμετάλλευσή τους.

Σε καλό δρόμο είναι η σύναψη συμβάσεων με εταιρείες που θα προσδιορίσουν τα κοιτάσματα που έχουμε, αλλά αυτό είναι μόνο η αρχή. Την τεχνογνωσία και τα κεφάλαια τα έχουν μεγάλες εταιρείες. Σίγουρα όχι εμείς.

**Ευθύμιος Λέκκας, Καθηγητής Γεωλογίας στο Καποδιστριακό Παν/μιο.*

«Η οικοδομή θα σώσει και πάλι την παρτίδα - Ναι στην εξαγωγή ηλιακής ενέργειας»

Ο ΤΟΜΕΑΣ της οικοδομής και πάλι θα μπορούσε να δώσει ανάσα στην ελληνική οικονομία. Για κάθε νέα θέση στην οικοδομή, δημιουργούνται ακόμα δύο στην ευρύτερη οικονομία.

Η πανθομολογούμενη χαμηλή ποιότητα των μέχρι σήμερα κτιρίων, μπορεί να γίνει ευλογία για το μέλλον, δεδομένων των διεθνών ενεργειακών επιταγών, του τεράστιου ενεργειακού κόστους και του ότι ο λαός δεινοπαθεί μέσα σε τέτοια σπίτια και δεν ζει καλά. Είμαστε λοιπόν υποχρεωμένοι να τα ανακαινίσουμε.

Ο τομέας της ενεργειακής ανακαίνισης στην Ελλάδα, υπολογίζεται ότι έχει δυναμικό περί τα 150 δισ. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί και με εισαγόμενα κεφάλαια, μέσα από τις εταιρείες των ενεργειακών υπηρεσιών, δεδομένου ότι υπάρχει η σχετική νομοθεσία στην Ελλάδα. Αν έρθουν σοβαροί επενδυτές, που θα αναλάβουν να ανακαινίσουν τα μεγάλα δημόσια κτίρια για παράδειγμα, αμέσως θα



αρχίσει κάτι να κινείται. Επομένως, ο τομέας της εξαγωγής ενέργειας μπορεί να αποδώσει. Αρκεί να μελετηθεί στη σωστή διάστασή του και ό,τι γίνει, να γίνει προς όφελος της χώρας αυτής.

Αναμφίβολα ο ορθός τρόπος ανάπτυξης μιας οικονομίας είναι ο παραγωγικός. Η χώρα, όμως, δεν πρόκειται να γίνει παραγωγική μέσα σε μια νύχτα και να ανοίξουν οι επενδύσεις, δεδομένου ότι απαιτούνται μακροχρόνιος σχεδιασμός και προσπάθεια. Αυτή τη στιγμή, το ζητούμενο είναι να έρθουν πολύ γρήγορα κάποια χρήματα στην αγορά, να μπορέσει να κινηθεί, να δραστηριοποιηθούν οι τράπεζες δίνοντας δάνεια, να μειωθεί η ανεργία, να βρουν δουλειά οι νέοι άνθρωποι και να επανεκκινήσει η οικονομία.

Ο τομέας των επενδύσεων στις ανανεώσιμες πηγές, είναι πάρα πολύ σημαντικός. Πρέπει να τις δρομολογήσουμε άμεσα.

Αυτό που είπε ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Σόιμπλε, για την εξαγωγή ηλιακής ενέργειας από την Ελλάδα, δείχνει έναν δρόμο. Πρέπει να γίνει υπό την προϋπόθεση να είναι επωφελής και παραμένουσα αξία για τη χώρα. Είναι ανοησία μας που δεν το έχουμε κάνει τόσα χρόνια.

Μέσα σ' ένα εξάμηνο ή οκτάμηνο, μπορεί να δημιουργηθεί το κατάλληλο πλαίσιο και να λειτουργήσει μια τέτοια επένδυση.

Άμεση σημασία έχουν τα δίκτυα. Δηλαδή κατά πόσο το δίκτυο που υπάρχει στην Ελλάδα και στις γειτονικές χώρες, μπορεί να «σπκώσει» τέτοια επένδυση και πόσο μεγάλη θα είναι αυτή: αν μιλάμε για μια επένδυση των 5MW, μπορεί και σε έξι μήνες να έχει καλυφθεί. Υπάρχουν αρκετά ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν αλλά είμαι πολύ θετικός σε μια τέτοια προοπτική.

**Ματθαίος Σανταμούρης, πρόεδρος Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.*